

Ριφιφι στο δημόσιο χρήμα με οκτώ εταιρείες

Εκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου επισφραγίζει τις αποκαλύψεις του Documento για φάμπρικα χρυσών συμβάσεων.

Μικαέλα Σάβα 08:00 25 Μαΐου 2026				Email
--	---	---	---	-------

Με ακόμη μια έκθεση-καταπέλτη το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριο, ξεγυμνώνει το πραγματικό πρόσωπο του επιτελικού κράτους Μητσοτάκη: ένα δημόσιο που έχει

μετατραπεί σε πεδίο αδιαφάνειας, απευθείας αναθέσεων, εξωτερικών συνεργατών και διαρκούς επιβάρυνσης του κρατικού κορβανά, με το 65,5% της συνολικής αξίας των χρημάτων και του πλήθους των συμβάσεων του 2025 να καταλήγει σε μόλις οκτώ αναδόχους.

Το Documento έχει αποκαλύψει κατ' επανάληψη το *modus operandi*: δημόσιες υπηρεσίες, αντί να ενισχύονται με προσωπικό και τεχνογνωσία, παραδίδονται σε ιδιώτες, στρατιά συμβούλων που αναλαμβάνουν διαρκώς έργα για τα οποία οι έλεγχοι θα μπορούσαν να υλοποιηθούν από τις ίδιες τις κρατικές δομές χωρίς επιπλέον κόστος για τον φορολογούμενο.

Η έκθεση του ΕΣ έρχεται τώρα να δώσει θεσμική σφραγίδα σε αυτή την εικόνα: ένα κράτος με διάτρητους ελέγχους, διακοσμητικές επιτροπές, ανύπαρκτη λογοδοσία και ημέτερους αναδόχους. Το πιο αποκαλυπτικό όμως είναι ότι για πολλές από αυτές τις παθογένειες υπήρχαν ήδη διαθέσιμα εργαλεία και τεράστια ευρωπαϊκά κονδύλια μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης.

Μέχρι σήμερα έχουν ήδη δοθεί περισσότερα από 141,8 εκατ. ευρώ για έργα ψηφιακής εποπτείας, διαλειτουργικότητας, ελέγχου συναλλαγών και αναδιοργάνωσης της δημόσιας διοίκησης, δηλαδή ακριβώς για πεδία στα οποία το ΕΣ εντοπίζει τεράστια κενά.

Κι όμως, παρά τα εκατομμύρια που έχουν φύγει από τα δημόσια ταμεία, η εικόνα που περιγράφει το ανώτατο δικαστήριο παραπέμπει σε ένα κράτος όπου η προχειρότητα, η αδιαφάνεια και η ρεμούλα δεν είναι πια παθογένεια αλλά κυβερνητική κανονικότητα.

Σε μετρημένα χέρια

Η έκθεση του ΕΣ για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου των φορέων του δημοσίου για το 2025 βάζει θεσμική σφραγίδα σε όσα το Documento αναδεικνύει εδώ και χρόνια για τη λειτουργία του επιτελικού κράτους Μητσοτάκη: ένα δημόσιο όπου οι διαγωνισμοί αντιμετωπίζονται σχεδόν ως εξαίρεση και οι απευθείας αναθέσεις μετατρέπονται σε μόνιμο μηχανισμό διανομής κρατικού χρήματος, ενώ η σαλαμοποίηση έργων αποτελεί πλέον πάγια πρακτική του

δημοσίου, με στόχο την αποφυγή διαγωνιστικών διαδικασιών και τον κατακερματισμό συμβάσεων σε μικρότερα κομμάτια.

Το 90% των φορέων του δημοσίου επέλεξε να αναθέσει τα σχετικά έργα μέσω απευθείας ανάθεσης, ενώ περίπου το 16% δεν αιτιολόγησε επαρκώς ούτε καν γιατί απέφυγε τις ανοιχτές διαγωνιστικές διαδικασίες.

Ακόμη πιο σοκαριστικό είναι το οικονομικό αποτύπωμα αυτής της πρακτικής: από τα συνολικά 8,9 εκατ. ευρώ των συμβάσεων περίπου 7,6 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 85%, δόθηκαν μέσω απευθείας αναθέσεων. Και σαν να μην έφτανε αυτό, το 65,5% τόσο του πλήθους όσο και της συνολικής αξίας των συμβάσεων συγκεντρώθηκε σε μόλις οκτώ αναδόχους που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Με άλλα λόγια, το ΕΣ περιγράφει ένα σύστημα όπου το δημόσιο λειτουργεί σαν κλειστή αγορά για περιορισμένο αριθμό ιδιωτών. Ένα μοντέλο στο οποίο οι ίδιες εταιρείες περιστρέφονται ξανά και ξανά γύρω από κρατικά έργα, μέσα σε ένα περιβάλλον χαμηλής λογοδοσίας, περιορισμένου ανταγωνισμού και διαρκούς συναλλαγής του κράτους από ιδιωτικά συμφέροντα.

Έλεγχοι... στα χαρτιά

Πίσω από τις βαρύγδουπες διακηρύξεις περί «σύγχρονου επιτελικού κράτους» και «θεσμικής θωράκισης του δημοσίου», η πραγματικότητα που αποτυπώνει το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι εντελώς διαφορετική.

Το κράτος απέτυχε να δημιουργήσει ουσιαστικούς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και δεν μπήκε καν στον κόπο να εφαρμόσει τις ίδιες του τις υποχρεώσεις. Με τον νόμο 4795/2021 θεσπίστηκε το πλαίσιο για τη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος εσωτερικού ελέγχου στο δημόσιο, με επιτροπές ελέγχου, διαχείριση κινδύνων και συγκεκριμένες δικλίδες εποπτείας.

Στόχος υποτίθεται ότι ήταν να μπει τέλος στη διοικητική αసుδοσία, στις αδιαφανείς διαδικασίες και στην ανεξέλεγκτη διαχείριση δημόσιου χρήματος. Πέντε χρόνια μετά, το ίδιο το ΕΣ διαπιστώνει ότι

μεγάλο μέρος του δημοσίου λειτουργεί σαν να μην ψηφίστηκε ποτέ ο νόμος.

Σύμφωνα με την έκθεση, οι φορείς του δημοσίου παρουσιάζουν σοβαρή υστέρηση στη συγκρότηση επιτροπών ελέγχου, ενώ σε πολλές περιπτώσεις, όπως σε δήμους, δημόσιους οργανισμούς και κρατικούς φορείς, όχι μόνο δεν έχουν συγκροτηθεί οι προβλεπόμενες επιτροπές, αλλά δεν έχει γίνει ούτε μία ουσιαστική ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση.

Βγάζουν... λάδι το δημόσιο

Η κυβέρνηση της ΝΔ επιλέγει τη γνώριμη συνταγή των εξωτερικών συνεργατών, των συμβούλων και των ιδιωτικών εταιρειών που αναλαμβάνουν ρόλους τους οποίους κανονικά θα έπρεπε να ασκούν οι ίδιες οι δημόσιες υπηρεσίες. Η έκθεση σκιαγραφεί μια εικόνα βαθιάς θεσμικής παρακμής.

Σε σύνολο 152 εκθέσεων που συντάχθηκαν από εξωτερικούς συνεργάτες δεν διατυπώθηκε ούτε μία αρνητική γνώμη για την επάρκεια των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου. Ακόμη και σε φορείς όπου δεν υπήρχε ουσιαστικά καταγεγραμμένο σύστημα ελέγχου, χωρίς χαρτογράφηση διαδικασιών, χωρίς καταγραφή κινδύνων και χωρίς ορισμένους δημοσιονομικά υπεύθυνους, οι εξωτερικοί συνεργάτες εξακολουθούσαν να μοιράζουν θετικές αξιολογήσεις.

Σαν να λειτουργούσαν όλα άψογα σε ένα δημόσιο που το ΕΣ περιγράφει διάτρητο και διοικητικά ανοχύρωτο. Την ίδια στιγμή, τα τρία τέταρτα των φορέων ανέθεσαν την παραλαβή των παραδοτέων αυτών των συνεργατών σε όργανα εκτός των μονάδων εσωτερικού ελέγχου, ενώ σε ποσοστά άνω του 90% δεν συμμετείχε καν υπάλληλος με πιστοποίηση εσωτερικού ελεγκτή.

Με απλά λόγια, το κράτος αναθέτει σε ιδιώτες να αξιολογήσουν τον ίδιο τον μηχανισμό ελέγχου του δημοσίου και στη συνέχεια παραλαμβάνει αυτά τα έργα χωρίς επαρκή εποπτεία και εξειδικευμένους ελεγκτές. Πρόκειται για πρακτική που το Documento έχει αναδείξει αμέτρητες φορές: δημόσιες υπηρεσίες που, αντί να ενισχυθούν με προσωπικό και τεχνογνωσία, μετατρέπονται σε πεδίο

συνεχών αναθέσεων προς εξωτερικούς συνεργάτες με ασαφές αντικείμενο, περιορισμένο έλεγχο και αμφίβολη λογοδοσία.

Χαρακτηριστική ήταν η αποκάλυψη του Documento τον Μάιο του 2023, όταν η Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, επί **Σοφίας Νικολάου**, αλλά και το υπουργείο Ανάπτυξης προχώρησαν σε αναθέσεις συμβουλευτικών υπηρεσιών και επιμορφωτικών προγραμμάτων συνολικού ύψους 1,628 εκατ. ευρώ σε ιδιώτες. Πρόκειται για υπηρεσίες που θα μπορούσαν να είχαν υλοποιηθεί από το προσωπικό των υπουργείων.

Η μεγάλη μπλόφα

Τα ευρήματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν σταματούν εκεί. Η εικόνα που προκύπτει είναι ένα διοικητικό σύστημα χωρίς πραγματική χαρτογράφηση διαδικασιών, χωρίς επαρκείς δικλίδες ασφαλείας και ουσιαστική αξιολόγηση κινδύνων.

Μόλις το 19% των φορέων διαθέτει λειτουργικά ολοκληρωμένα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, με επαρκή καταγραφή διαδικασιών, κινδύνων και δικλίδων ασφαλείας. Την ίδια στιγμή, περίπου το 68% των φορέων έχει καταγράψει λιγότερες από τις μισές διαδικασίες του, ενώ μόλις το 9,43% έχει προχωρήσει σε πλήρη καταγραφή διαδικασιών.

Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι μεγάλο μέρος των φορέων που δηλώνουν πως διαθέτουν καταγεγραμμένες διαδικασίες αδυνατεί να αξιολογήσει αν αυτές λειτουργούν στην πράξη. Σύμφωνα με το ΕΣ, περίπου το 43% των φορέων δεν μπορεί καν να εκτιμήσει πόσες από τις διαδικασίες που έχει καταγράψει είναι πραγματικά λειτουργικές.

Οι διαδικασίες αυτές δεν αποτελούν προϊόν ουσιαστικής εσωτερικής οργάνωσης, αλλά αντιγραφές έτοιμων προτύπων και γενικών υποδειγμάτων άλλων φορέων, σε μια λογική copy/paste συμμόρφωσης.

Η εικόνα αυτή αποτυπώνει ένα κράτος που εμφανίζει «συστήματα ελέγχου» χωρίς πραγματικό έλεγχο, που δεν ενισχύει τους θεσμούς

του, αλλά επιλέγει να διοχετεύει διαρκώς δημόσιο χρήμα σε ένα πυκνό δίκτυο εξωτερικών συνεργατών και ιδιωτικών συμφερόντων.

Τα έργα του ΤΑΑ που δεν υλοποιήθηκαν

Τα ευρήματα του ΕΣ αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία αν συνδυαστούν με τα δισεκατομμύρια που έχουν διατεθεί μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης για έργα ψηφιακού μετασχηματισμού, διαλειτουργικότητας, εσωτερικού ελέγχου και αναδιοργάνωσης της δημόσιας διοίκησης. Πρόκειται για έργα που θεωρητικά θα έπρεπε να είχαν περιορίσει ακριβώς τις παθογένειες που καταγράφει η έκθεση.

Ωστόσο η εικόνα που περιγράφει το ΕΣ επιβεβαιώνει για ακόμη μία φορά τις συνεχείς αποκαλύψεις του Documento σχετικά με τη δυσκολία του επιτελικού κράτους Μητσοτάκη να μετατρέψει τα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης σε ουσιαστική θεσμική και διοικητική θωράκιση του δημοσίου, δεδομένου ότι μέχρι τις 30 Ιουνίου θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί όλες οι συμβάσεις των έργων.

Ενα από τα βασικά προβλήματα που εντοπίζει το ΕΣ είναι ότι το δημόσιο εξακολουθεί να λειτουργεί αποσπασματικά, χωρίς ενιαία εικόνα διαδικασιών, χωρίς αποτελεσματικές διασταυρώσεις δεδομένων και χωρίς ουσιαστική δυνατότητα εποπτείας των κρατικών λειτουργιών. Αυτό ακριβώς το κενό θα κάλυπταν έργα του Ταμείου Ανάκαμψης, αν είχαν ολοκληρωθεί.

Το έργο «Ενιαία Ψηφιακή Υποδομή για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων» του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αφορά την κεντριοποίηση διαδικασιών, την τυποποίηση λειτουργιών και τη δυνατότητα ιχνηλάτησης ενεργειών στο δημόσιο. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 73,1 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2025 έχουν απορροφηθεί 37,3 εκατ. ευρώ.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται το έργο «Ανάπτυξη Υπηρεσιών Διαδικτύου (Web Services) για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης», που αφορά ανταλλαγή δεδομένων και διασταυρώσεις στοιχείων. Ο προϋπολογι-

σμός του ανέρχεται σε 27,9 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2025 έχουν δοθεί 2,78 εκατ. ευρώ.

Αντίστοιχα, το έργο «Κέντρο διαλειτουργικότητας επόμενης γενιάς (ΚΕΔ)» αποτελεί βασική υποδομή ανταλλαγής δεδομένων και καταγραφής ελεγκτικών ιχνών. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 3,2 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι σήμερα έχουν απορροφηθεί μόλις 332.000 ευρώ.

Παράλληλα, το έργο «Ανάπτυξη του θεσμού, της υποδομής, των δυνατοτήτων και ικανοτήτων για τη διακυβέρνηση δεδομένων του δημοσίου» αφορά αξιολόγηση κινδύνων, λογοδοσία και διαφάνεια. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 6,9 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2025 έχουν δοθεί 2,51 εκατ. ευρώ.

To «control system»

Παράλληλα, οι σοβαρές αδυναμίες που σημειώνει το ΕΣ στον έλεγχο οικονομικών ροών και στην αξιοπιστία των δημοσιονομικών μηχανισμών του κράτους θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν με τα εξής έργα-τομές:

Το έργο «Αναβάθμιση Ταμειακών μηχανών και μηχανισμών ηλεκτρονικών πληρωμών» του υπουργείου Οικονομικών που αφορά τον έλεγχο οικονομικών συναλλαγών, τη διαφάνεια στις πληρωμές και την παρακολούθηση δημοσιονομικών ροών. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 113,9 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2025 έχουν απορροφηθεί 91,8 εκατ. ευρώ.

Το έργο «Παρακολούθηση συναλλαγών ταμειακών μηχανών και υποστήριξη μηχανισμού ελέγχου» που αφορά real time monitoring, ηλεκτρονική επιτήρηση συναλλαγών και εντοπισμό παρατυπιών. Πρόκειται ουσιαστικά για έργο «control system» που θα μπορούσε να ενισχύσει άμεσα τους μηχανισμούς ελέγχου και εποπτείας. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 2,5 εκατ. ευρώ, ωστόσο μέχρι το τέλος του 2025 δεν είχε απορροφηθεί ούτε ένα ευρώ.

Διοικητικό μπάχαλο

Ακόμη ένα κρίσιμο εύρημα της έκθεσης αφορά την προβληματική χαρτογράφηση διαδικασιών και τη δυσλειτουργία των διοικητικών μηχανισμών του δημοσίου. Σε αυτό το πεδίο εντάσσονται έργα του υπουργείου Εσωτερικών.

Το έργο «Εκσυγχρονισμός των ΚΕΠ» αφορά εκσυγχρονισμό διοικητικών διαδικασιών, έλεγχο εγγράφων και συνολικά τη λειτουργικότητα της δημόσιας διοίκησης. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 31,2 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2025 έχουν δοθεί 6,62 εκατ. ευρώ.

Αντίστοιχα, το έργο «Πελατοκεντρικές ψηφιακές υπηρεσίες» αφορά τον ανασχεδιασμό διοικητικών διαδικασιών και τη βελτίωση της λειτουργίας του δημοσίου, ειδικά σε ζητήματα χαρτογράφησης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 1,98 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2025 είχαν απορροφηθεί 475.000 ευρώ.

Ετικέτες: ΔΗΜΟΣΙΟ, ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΚΟΝΔΥΛΙΑ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ **211 103 1500**

Copyright © 2026 Documento. All rights reserved.

Η εγγραφή ή η χρήση αυτού του ιστότοπου αποτελεί αποδοχή των Όρων Παροχής Υπηρεσιών, της Πολιτικής Απορρήτου και της Πολιτικής Cookies

Ηλεκτρονική Έκδοση Ταυτότητα Όροι Χρήσης Πολιτική Απορρήτου Επικοινωνία

Exit mobile version